

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Міжнародна торгівля»
на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс
Освітня програма/спеціалізація	Підприємництво, торгівля та логістика
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Місюкевич Валентина Іванівна
к.е.н., доцент
доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Контактний телефон	+38-066-421-74-14
Електронна адреса	misukevich1966@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.commerce.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системи знань, вмінь і навичок щодо застосування концептуальних засад міжнародної торговельної діяльності, об'єктивних законів і принципів її розвитку, структури, головних методів аналізу та оцінки міжнародної торгівлі, методів її регулювання при дослідженні стану та перспектив розвитку зовнішньої торгівлі України, її зовнішньоторгівельної політики
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; звіт за матеріалами виїзних занять, поточна модульна робота. Підсумковий контроль: ПМК.
Базові знання	Знання з дисциплін «Організація торгівлі», «Комерційна діяльність», «Організація підприємницької діяльності», «Торговельне підприємництво», «Біржова діяльність»
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
- вміти адаптуватися та проявляти ініціативу в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності (ПРН 01); - визначати та аналізувати проблеми міжнародної торгівлі і вміти розробляти та впроваджувати заходи щодо їх вирішення; знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії міжнародної торгівлі (ПРН 02); - вміти розробляти заходи матеріального і мораль-	- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (K06); - навички використання інформаційних та комунікаційних технологій (K08); - навички міжособистісної взаємодії (K12); - здатність планувати та управляти часом (K13); - здатність працювати в команді та автономно (K14); - знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності (K15);

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ного заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу і партнерів для досягнення поставленої мети (ПРН 03); - застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп (ПРН 04); - вміти аналізувати та прогнозувати роль та місце України в сучасних міжнародних економічних відносинах; застосовувати методи регулювання міжнародної торгівлі при вирішенні проблем економічного розвитку (ПРН 05); - знати, розуміти основи формування економічної моделі світу, суб'єктної та галузевої будови глобальної економіки в умовах транснаціоналізації та глобалізаційних процесів; застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації зовнішньоторговельної політики (ПРН 06); - розробляти та реалізовувати міжнародні підприємницькі проекти (ПРН 07); - вміти правильно вибирати та системно аналізувати статистичну інформацію в галузі кон'юнктурних досліджень, складати кон'юнктурні огляди та застосовувати отримані дані в управлінській діяльності (ПРН 09); - вміти аналізувати сучасний стан розвитку глобального економічного середовища та формувати прогнози розвитку глобальної економічної системи (ПРН 10); - застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами послуг в міжнародній торгівлі (ПРН 12)	- здатність аналізувати зовнішньоторговельний потенціал підприємств (K17); - розуміння процесів організації міжнародної торгівлі (K20); - здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати міжнародні торговельні проекти (K21); - здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати статистичну та оперативну інформацію, уміння презентувати розроблені проекти (K24)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні та організаційні основи міжнародної торгівлі		
Тема 1. Структура, зміст і завдання дисципліни «Міжнародна торгівля»	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферати на теми «Міжнародна торгівля в системі міжнародних економічних відносин», «Місце і роль України в світовій торгівлі», «Протиріччя сучасної міжнародної торгівлі», «Особливості зовнішньоторговельної політики за сучасних умов»
Тема 2. Теорії міжнародної торгівлі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми «Концепції міжнародної торгівлі», «Класифікація теорій міжнародної торговельної політики», «Класичні теорії міжнародної торгівлі», «Загальна рівновага в міжнародній торгівлі»
Тема 3. Регулювання міжнародної торгівлі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентації на теми «Міжнародні інститути регулювання», «Регіональні економічні союзи»
Тема 4. Міжнародна торгівля і світові товарні ринки. Сучасні організаційні форми торгівлі на міжнародному ринку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентації на теми: «Систематизація форм міжнародної торгівлі», «Міжнародна торгівля патентами та ліцензіями»

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні та організаційні основи міжнародної торгівлі		
Тема 5. Міжнародна торгівля послугами як специфічна галузь міжнародної торгівлі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати презентації на теми: «Особливості страхування ризиків в міжнародній торгівлі», «Особливості регулювання світової торгівлі послугами»
Модуль 2. Технологія проведення основних видів міжнародних операцій. Ефективність міжнародних комерційних операцій		
Тема 6. Організація міжнародних комерційних операцій	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентації на теми «Поняття та види торгово-посередницьких операцій», «Поняття та види експортно-імпорتنих операцій, методи їх здійснення»
Тема 7. Документи в міжнародній торговельній практиці	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентації на теми «Сутність, види та механізм дії контрактів в міжнародній торгівлі», «Стандартизація та уніфікація зовнішньоторговельних документів»
Тема 8. Реклама в міжнародній торгівлі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми «Міжнародне регулювання рекламної діяльності», «Роль реклами в міжнародній торгівлі», «Види та засоби реклами в міжнародній торгівлі», «Організація міжнародних рекламних кампаній»
Тема 9. Міжнародний виставковий бізнес	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми «Організація міжнародних ярмарок і виставок», «Оператори виставкового бізнесу», «Державна підтримка виставкового бізнесу», «Основні світові центри виставкового бізнесу»
Тема 10. Ефективність зовнішньоторговельних операцій	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати презентації на теми «Оцінка ефективності зовнішньоторговельних операцій в Україні», «Система показників оцінки ефективності зовнішньої торгівлі»

Інформаційні джерела

1. Зінчук Т. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність/ Т. Зінчук, І. Горбачева, О. Ковальчук, Н. Куцмус, Т. Усюк, Т. Пивовар, В. Данкевич, О. Прокопчук. – К: Центр навчальної літератури, 2019. - 512 с.
2. Козак Ю. Г. Міжнародна торгівля: підручник / Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, Н. В. Притула та ін. – 5-те вид. перероб. та доп. – К.: Катовіце; Краков: Центр учбової літератури, 2015. – 272 с.
3. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
4. Рокоча В.В. Міжнародна торговельна діяльність /В.В.Рокоча, В.Г.Алькема, В.І.Терехов, Б.М.Олягайло, К.В. Ковтонюк, Л.Г.Харсун, С.І. Ткаленко, С.В.Співаковський, Т.В.Співаковська, Н.М.Літвін, Г.П.Оласюк, О.І.Горбачук, О.І.Стародубцева, Н.О.Дмитрієва. – К.: ВНЗ «Університет економіки та права «Крок», 2018. – 698 с.
5. Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність / А. П. Рум'янцев, Н.С. Рум'янцева. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 298 с.
6. Химинець В.В. «Словник термінів з дисциплін «Міжнародні економічні відносини» та «Зовнішньоекономічна діяльність України» /В.В.Химинець, Н.О.Кушнір. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2019. – 76 с.
7. Осика С.Г. Право Світової Організації торгівлі – стрижень міжнародного торговельно-економічного права: навчальний посібник / Бакалійська О. О., Осика С.Г., Пятницький В.Т. Том 1. К.: КНТЕУ, 2019. – 596 с.

8. Експертиза та митне оформлення товарів : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / А.А. Мазаракі, Н.В. Мережко, Н.В. Калуга, Т.М. Коломієць, Т.А. Караваєв, В.В. Осієвська, С.В. Галько; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. — 368 с.
9. Мокій, А. І. Міжнародні організації : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. І. Мокій, Т. П. Яхно, І. Г. Бабець. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 279 с.
10. Сіраєва, Т., Місюкевич, В., & Тимченко, А. (2023). Логістичне забезпечення міжнародної торгівлі: необхідність та стан в сучасних умовах. Економіка та суспільство, (54).
URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2726/2643>
11. Кушнір Ю. Б., Блага М. М., Поп М. В., Поп Ю. В. Логістика та міжнародна торгівля України в умовах війни. Науковий вісник Ужгородського Університету. 2023. N 1 (61). С. 23 - 25.
URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/278292>
12. Міценко Н. Г., Мішук І. П. Сутність та проблеми функціонування системи міжнародної логістики в екстремальних умовах. Вісник ЛТЕУ. Економічні науки. 2022. N 68.
13. Шевчук А. Л. Система логістичного забезпечення міжнародного товаропоруху. Innovation and Sustainability. 2022. No 2. С. 155-162. URL: <https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins/article/view/40/60>
14. Ніцевич А., Ткачов В. Логістика та міжнародна торгівля в Україні в умовах війни. European Business Association, 2022. URL: <https://eba.com.ua/logistyka-ta-mizhnarodna-torgivlya-v-ukrayini-v-umovah-vijny/>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Положення про атестацію здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya_pro_atestaciyu_zvo.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Порядок допуску студентів до заліково-екзаменаційної сесії https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por_dopusku_zal-ekz_sesiyi-1.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом, але за об'єктивних причин (воєнний стан в Україні, хвороба, працевлаштування, стажування) можливе відвідування занять дистанційно з використанням платформи Moodle.

Порядок навчання студентів за індивідуальним графіком та вільне відвідування навчальних занять:

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por_nadannya_studentu_vilne_vidvid.pdf

Політика щодо академічної доброчесності: під час роботи над матеріалом курсу не допустимо порушення академічної доброчесності. Сукупність етичних принципів і правил, якими мають користуватись здобувачі при опрацюванні дисципліни наведено у наступних науково-методичних матеріалах ПУЕТ:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf. Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадкам академічного плагіату: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання та перезарахування кредитів ЄКТС при вступі до Полтавського університету економіки і торгівлі на другий (третій) курс з нормативним терміном навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya_pro_perezarah_credytiv.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf> ; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього

процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про Правила вирішення конфліктних ситуацій у Полтавському університеті економіки і торгівлі <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-apel_pidscontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Положення про психологічну службу Полтавського університету економіки і торгівлі <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-psychologichnu-sluzhbu-puet.pdf>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentykyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці

«Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyalnosti/>

Інклюзивність навчання: Положення про організацію інклюзивного навчання здобувачів вищої освіти:

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-proorganizacziyu-inklyuzyvnoho-navchannya-zdobuvachiv-vyshhoi-osvity.pdf>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання та екзамен

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (4 бали); виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (30 балів); поточна модульна робота (8 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (4 бали); обговорення матеріалу занять (4 бали); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (30 балів); поточна модульна робота (8 балів)	50
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни